

RINGSTED KOMMUNE

Rammer og principper for pædagogisk tilsyn med dagtilbud i Ringsted Kommune

Børne- og Kulturforvaltningen
Oktober 2009

Rammer og principper for pædagogisk tilsyn med dagtilbud i Ringsted Kommune Oktober 2009

Byrådet i Ringsted Kommune har pligt til at føre tilsyn med, at de enkelte dagtilbud overholder de lovgivningsmæssige mål og rammer samt de lokale politiske mål og rammer, herunder Børne- og Ungepolitikken.

Kernen i tilsynsforpligtelsen er, at Byrådet har ansvaret for og pligten til at holde sig informeret om indhold og fremgangsmåde i tilbuddene samt at forholde sig til denne information i forhold til opgaver, formål og gældende lov.

Retsgrundlaget for tilsynet

Retsgrundlaget for kommunernes pligt til at føre tilsyn med dagtilbud findes to steder. Dels i retssikkerhedsloven og dels i dagtilbudsloven:

Retssikkerhedslovens §16

"Kommunalbestyrelsen har pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver løses jf. §15. Tilsynet omfatter både indholdet af tilbuddene og den måde, hvorpå opgaverne løses".

Dagtilbudslovens § 5

"Kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med indholdet af tilbuddene efter denne lov og den måde, hvorpå opgaverne udføres, herunder at de mål og rammer, der er fastsat efter §3, efterleves.

Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og offentliggøre rammerne for tilsynet".

I Ringsted Kommune bliver der ført tilsyn med alle dagtilbud for børn i alderen 0-6 år. Tilsynet omfatter alle kommunale og selvejende dagtilbud, privatinstitutioner samt private pasningsordninger, hvori der indgår kommunal finansiering. Tilsynet omfatter tillige private pasningsordninger uden offentligt tilskud, hvis der passes mere end to børn i ordningen.

Formål med pædagogisk tilsyn

Tilsynet skal sikre, at kommunes tilbud praktiseres i overensstemmelse med lovgivningen på dagtilbudsområdet, og at den ydelse, dagtilbuddet leverer til forældre og børn, er i overensstemmelse med det serviceniveau, Byrådet har besluttet er gældende i kommunen.

Tilsynet skal ses i et udviklingsperspektiv, der skal sikre og udvikle kvaliteten dels generelt for alle dagtilbud i kommunen og dels som led i udvikling af enkelte tilbud i kommunen.

Det pædagogiske tilsyn med dagtilbud rummer både kvalitetskontrol og kvalitetsudvikling på dagtilbudsområdet og har sit afsæt i et dialogbaseret samarbejde om udviklingen på hele området såvel som i det enkelte dagtilbud.

Vejledningen om Dagtilbudsloven foreskriver desuden, at løsningen af tilsynsopgaven forudsætter en pligt til at få rettet op på kritisable eller problematiske forhold i institutionen.

Tilsynet skal:

- vurdere om dagtilbuddet lever op til dagtilbudslovens bestemmelser
- få kendskab til om dagtilbuddet styrker børnenes trivsel, læring og udvikling
- vurdere om de politiske mål for dagtilbuddene bliver indfriet og overholdt
- medvirke til pædagogisk udvikling i dagtilbuddet

Det er intentionen, at det pædagogiske tilsyn skal opleves af dagtilbuddet som nyttigt for deres arbejde.

Hvordan sker det pædagogiske tilsyn

Alle samarbejdssituationer mellem Børne- og Kulturforvaltningen og dagtilbudsområdets ledere, bestyrelser og medarbejdere udover tilsynsbesøgene betragtes som en del af det samlede tilsyn og opmærksomhed i hverdagen.

Det pædagogiske tilsyn foregår og udøves på mange måder i det daglige og løbende samarbejde mellem forvaltning og dagtilbudsområdet. Det sker bl.a. gennem løbende dialog med ledere, i diverse mødefora med ledere, projekter og udviklingsopgaver af forskellig karakter, ved institutionsbesøg, telefoniske henvendelser fra forældre, gennem virksomhedsplanen, børnemiljøvurderinger og de pædagogiske læreplaner.

Hvem fører pædagogisk tilsyn

Børne- og Kulturforvaltningen har ansvaret for det pædagogiske tilsyn med dagtilbudsområdet.

I Ringsted Dagpleje har ledelsen af dagplejen tilsynet med dagplejerne. Ringsted Dagpleje er en institution på lige fod med øvrige kommunale dagtilbud i forbindelse med den kommunale tilsynsforpligtelse.

Principper for pædagogisk tilsyn

- tilsynet er et fagligt og pædagogisk tilsyn
- tilsynet skal have et udviklingsperspektiv og være dialogbaseret
- tilsynet skal rumme både kvalitetskontrol og kvalitetsudvikling
- tilsynet skal skabe værdi for det enkelte dagtilbud, det samlede dagtilbudsområde, forvaltningen og det politiske niveau.

Det pædagogiske tilsyn tager udgangspunkt i de lovbestemmelser, der ligger i Dagtilbudsloven, samt i de politikker og rammer indenfor området, der er vedtaget i Ringsted Kommune.

Institutionernes pædagogiske afsæt er beskrevet i "Arbejdsgrundlag for dagtilbud", hvori arbejdet og opgaven vedrørende de pædagogiske læreplaner m.m. er beskrevet, samt hvorledes institutionens pædagogiske mål m.v. skal evalueres og fastsættes for en ny fremadrettet periode. Arbejdsgrundlaget tilpasses løbende nye lovbundne opgaver såvel som lokale politiske initiativer og suppleres eventuelt med dagtilbudsområdets egne fokuspunkter.

Til eksempel indeholder "Arbejdsgrundlaget for dagtilbud i Ringsted Kommune for 2009-2011" beskrivelser af følgende arbejdsområder:

- overordnet pædagogisk læreplan
- mål for hvert af de seks temaer i den pædagogiske læreplan
- mål og rammer for arbejdet med sprogvurderinger
- børnemiljøvurderinger
- Upla – det pædagogiske fundament for 0-6 års området
- Børne- og Ungepolitikken og det forpligtende tværfaglige samarbejde Mithras
- Mad- og måltidspolitik
- BørneIntra
- m.m.

Brugerundersøgelser kan anvendes og inddrages som led i tilsynet.

Hvis dagtilbuddet ikke holder sin virksomhed inden for lovgivningsmæssige og lokalt bestemte mål og rammer, kan der gives henstillinger om ændret praksis. Lederen udarbejder herefter handlingsplan med tidsangivelser og dokumentation. Handlingsplanen godkendes af tilsynet. Der foretages opfølgning efter aftale, herunder tages der stilling til, om der i en periode skal foretages uanmeldte tilsynsbesøg.

Det pædagogiske tilsyn afholdes som udgangspunkt hvert andet år som et dialogmøde mellem institutionens leder og forvaltningens repræsentanter.

Dialogmødet kan suppleres med deltagelse af bestyrelsesformand, TR-rep. eller andre relevante parter, eller kan alternativt udvides til mere end ét møde.

Dagsordenspunkter, der som minimum indgår i tilsynsmødet

- Drøftelse af dagtilbuddets pædagogiske læreplan, herunder mål, evaluerings- og dokumentationspraksis samt udviklingsplan.
- Drøftelse af dagtilbuddets redegørelse for dets arbejde med udsatte børn og familier, samt børn af anden etnisk oprindelse end dansk.
- Drøftelse af dagtilbuddets handleplan vedrørende Børnemiljøvurdering.
- Drøftelse af dagtilbuddets resultater og afledte handleplaner vedrørende sprogvurderinger af treårige børn, herunder dagtilbuddets opfyldelse af kommunens mål og rammer for sprogvurderinger til 3-årige børn.
- Drøftelse af dagtilbuddets håndtering af forhold vedrørende hygiejne og sundhed
- Drøftelse af kompetenceudvikling af medarbejdergruppen i forhold til dagtilbuddets evalueringer og mål.
- Drøftelse af medarbejdernes sygefravær.

Forberedelse af tilsynsmødet

Som forberedelse til mødet udarbejdes oversigt over de punkter, der skal drøftes i tilsynsmødet.

Senest 14 dage før tilsynsmødet rekvirerer forvaltningen relevant dokumentation til brug for forberedelse og udarbejdelse af dagsorden til mødet.

Skriftlig dokumentation som resultat af tilsynsmødet

Tilsynsrapport

Der udarbejdes ved hvert tilsynsbesøg en kort tilsynsrapport, der indeholder konklusioner af de temaer i dagtilbuddets virksomhed, der er ført tilsyn med.

Den enkelte forældrebestyrelse får tilsendt dagtilbuddets tilsynsrapport til orientering.

Kvalitetsrapport

På baggrund af dagtilbuddenes tilsynsrapporter, udarbejder forvaltningen en samlet kvalitetsrapport.

Rapporten dokumenterer i hvilken grad dagtilbuddene lever op til de krav, der ifølge Dagtilbudsloven skal føres tilsyn med.

Rapporten dokumenterer ligeledes, hvilke udviklingstiltag der er gjort i dagtilbuddene og hvilke udviklingstiltag, der ifølge tilsynsrapporterne har vist sig at være relevante at pege på fremadrettet.

Kvalitetsrapporten fremlægges til godkendelse for det politiske udvalg.

Kvalitetsrapporten kan eventuelt præsenteres på Børneforumsmøde og kan suppleres med praksisbeskrivelser fra området for dermed at give konkrete billeder af, hvorledes dagtilbuddene arbejder med aktuelle temaer.

Tilsyn der føres, men som ikke er en del af selve det pædagogiske tilsyn

- Økonomiske forhold, herunder budget- og regnskabsmæssige forhold foretages af Økonomisk afdeling
- Tilsyn med bygninger, sikkerhed på legepladsen og institutionens udearealer foretages af Teknisk Forvaltning
- Brandtilsyn foretages af den lokale brandmyndighed

Tilsyn med selvejende institutioner

Tilsynsforpligtelsen er en myndighedsopgave for kommunen, og er derfor som udgangspunkt den samme i de selvejende institutioner som i de kommunale institutioner. Dog skal det konkrete tilsyn ske under hensyn til forhold som fremgår af driftsoverenskomsten.

Tilsynsmødet foregår efter samme skabelon og med samme interval som i de kommunale institutioner. Da den væsentligste forskel i institutionstyperne er, at den selvejende institutionsbestyrelse er tillagt arbejdsgiverkompetencen, kan forældrebestyrelsesformanden deltage i tilsynsmødet.

Andre spørgsmål om emner, der hører ind under arbejdsgiverkompetencen, herunder økonomi, administration og personale føres ud over tilsynsmødet med såvel bestyrelsesformand som leder.

Tilsyn med privatinstitutioner

Tilsynsforpligtelsen er en myndighedsopgave for kommunen, og er derfor som udgangspunkt den samme i privatinstitutioner som i institutioner, under den kommunale forsyning.

Tilsynet med privatinstitutioner skal sikre, at privatinstitutionen lever op til de centrale og kommunale kriterier, som privatinstitutionen er godkendt efter. Tilsynsforpligtelsen indebærer bl.a., at kommunen skal sikre sig, at privatinstitutionens formål er lovligt, og at de kommunale midler alene anvendes til lovlige formål. Tilsynet skal desuden have indsigt i personalenormeringer og personalekvalifikationer.

Tilsynsmødet foregår én gang om året og efter samme skabelon som for dagtilbud under den kommunale forsyning.

Senest 14 dage før tilsynsmødet indsender privatinstitutionen den aftalte dokumentation til forvaltningen, som fx kan være:

- Overordnet pædagogisk læreplan
- Evaluering af årets mål for de seks temaer i læreplanerne samt det kommende års mål herfor
- Børnemiljøvurdering og handleplaner
- Dagtilbuddets resultater og afledte handleplaner for sporgvurdering af 3-årige

Tilsynet i privatinstitutioner omfatter ikke institutionens økonomi og rentabilitet og bygnings- og legepladstilsyn.

Tilsyn med øvrige private pasningsordninger

Børn der har plads i en anden kommune

Ringsted Kommunes tilsynsforpligtelse gælder alle børn med bopæl i kommunen, uanset i hvilken kommune børnene går i et tilbud efter dagtilbudsloven.

Hvis et barn har en plads i en anden kommune, kan det aftales, at pasningskommunen udfører tilsynet på vegne af bopælskommunen. I Ringsted Kommune vurderes og aftales rammerne for disse tilsyn i de konkrete tilfælde.

I praksis løses denne opgave løbende af Børne- og Kulturforvaltningen, som via institutionskontoret oplyses om pasningssteder uden for kommunen, der benyttes af børn bosiddende i Ringsted Kommune.

Børn der bliver passet i private pasningsordninger

Ringsted Kommunes tilsynsforpligtelse gælder også i de situationer, hvor forældrene modtager et økonomisk tilskud til brug for ordningen.

Tilsynsforpligtelsen påhviler den kommune, der godkender en pasningsaftale mellem forældrene og den private ordning eller børnepasser.

Hvis Ringsted Kommune godkender en pasningsaftale, der forudsætter, at barnet passes i en anden kommune, har Ringsted Kommune tilsynsforpligtelsen med pasningsordningen for så vidt angår dette barn.

I praksis løses denne opgave af ledelsen i Ringsted Dagpleje, som løbende orienterer forvaltningen om tilsyn med private pasningsordninger.

Tilsynet udøves bl.a. på baggrund af den konkrete pasningsaftale mellem forældrene og den private børnepasser/pasningsordning, som kommunen har godkendt.

I forhold til sikkerhedsmæssige og hygiejniske hensyn lægges de samme retningslinjer til grund som er gældende for den kommunale dagpleje.

Private pasningsordninger er bl.a. omfattet af lovens formålsbestemmelse og der skal derfor føres tilsyn med, at tilbuddet bidrager til børns trivsel, udvikling og læring.

Tilsynet med private pasningsordninger lægger vægt på:

- Barnets almindelige trivsel og udvikling, herunder behov for omsorg, sproglig, følelsesmæssig og social udvikling.
- Børnepasserens kompetencer – om børnepassereren formår at omsætte råd og vejledning til praksis, udvikle barnet, reagere på og opfylde barnets behov, yde omsorg og respondere positivt på barnets signaler.

Ringsted Kommune orienterer forældre og børnepassereren/pasningsordningen om kommunens rammer for tilsyn, herunder også at der kan blive aflagt uanmeldte tilsynsbesøg, og at tilsynsbesøgene, når pasningen foregår i forældrenes hjem, kan falde på tidspunkter, hvor forældrene ikke er i hjemmet.

En godkendelse af en børnepasser/privat pasningsordning kan tilbagekaldes, hvis pasningsaftalen ikke følges eller opfyldes.